

Araştırma Makalesi

Fransızca Yayınlanan “Ankara” Gazetesinde Türk Kültürünün Tanıtımına İlişkin Notlar

Mustafa Kırışman*

(ORCID: 0000-0002-9247-9770)

Makale Gönderim Tarihi

05.12.2023

Makale Kabul Tarihi

14.12.2023

Atıf Bilgisi/Reference Information

Chicago: Kırışman, M., “Fransızca Yayınlanan “Ankara” Gazetesinde Türk Kültürünün Tanıtımına İlişkin Notlar”, *Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, 9/1 (Mart 2024): 470-498.

APA: Kırışman, M. (2024). Fransızca Yayınlanan “Ankara” Gazetesinde Türk Kültürünün Tanıtımına İlişkin Notlar. *Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, 9 (1), 470-498.

Öz

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra Yeni Türkiye, kendi modern kimliğini, kültürünü ve toplumsal yaşamını dünyaya tanıtmak için büyük bir faaliyete geçti. Bunun için pek çok alanda olduğu gibi basın ve yayın alanında da çalışmalar gerçekleştirildi. Bu amaçla kimi gazeteler ve dergiler çıkarılarak tanıtım faaliyetleri yürütüldü. Bunlar biri de 1934-1942 yılları arasında Fransızca olarak yayınlanmış olan Ankara adlı gazetedir. İçinde bolca görsel malzemenin yer aldığı bu gazete sekiz sayfadan oluşuyor, Ankara’da basılıyor, ertesi gün İstanbul, İzmir gibi büyük kentlerde satışa sunuluyordu. Basılan nüshaların önemli bir kısmı yabancı devletlere gönderiliyordu. Türk İnkılâbının yürüyüşünü, milli yükselişin hızını iktisadi ve içtimai yönleriyle tanıtmaya amaç güden Ankara gazetesi, başta Avrupa ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere pek çok ülkeye ulaştırılmıştır. Gazete nüshalarının bir kısmı gazete bayilerine satış için gönderiliyor, önemli bir kısmı ise yurtdışındaki

* Dr. Arş. Gör., Dokuz Eylül Üniversitesi, Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Türkiye, mustafa.kirisman@gmail.com.

Ph.D., Res. Assist., Dokuz Eylül University, Institute of Ataturk’s Principles and the History of Revolution, Turkey.

kütüphanelere, üniversitelere, gazetelerin yurtdışı editörlüklerine gönderiliyordu. Böylelikle Türkiye ile ilgili araştırmalar yapan ve haber takip etme niyetinde olanlar, Türkiye hakkında çok çeşitli haberlerin ve bilgilerin yer aldığı Ankara gazetesi sayesinde bilgileneyorlardı.

Fransızca yayınlanan Ankara gazetesinin nüshalarına TBMM Kütüphanesinden ulaşabildik. Yalnızca 1934 yılına ait sayılarına erişebildiğimiz Ankara gazetesinde Türkiye'nin siyasi hayatı, tarihi, kültürü, doğal güzellikleri, ekonomisi, yeni oluşan sanayisi üzerine birçok yazı, haber ve ilan yer almaktadır. Bu yazılar genel anlamda değerlendirildiğinde, Cumhuriyetin ilanına dek Batı kamuoyunda oluşan ve kötü etkiler bırakan Türk ve Türkiye algısının değiştirilmesine yönelik bir çalışmanın yapıldığı gözlemlenmektedir.

Bu çalışmada, Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivinden elde edilen belgelerle kuruluş süreci ele alınacak ve değişik örnekler üzerinden Türk kültürünü tanıtmak amaçlı yazılar üzerinde durularak oluşturulmaya çalışılan imge ve algıların tespitine çalışılacaktır. Başlıca kaynaklarımız gazetenin kuruluşu ve kurulduktan sonra yarattığı etkiye ilişkin arşiv belgelerinden, Ankara gazetesinin elimizde olan koleksiyonundan ve basın hayatını ele alan telif eserlerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ankara gazetesi, Türkiye, Türk Kültürü.

Notes on the Promotion of Turkish Culture in the French Journal "Ankara"

Abstract

Following the foundation of the Republic, New Türkiye started a major activity to introduce its modern identity, culture and social life to the world. For this purpose, studies were carried out in the field of press and broadcasting, as in many other fields. For this purpose, some journals and magazines were published and promotional activities were carried out. One of these is the journal of Ankara, which was published in French between 1934-1942. This journal, which contained a lot of visual material, consisted of eight pages, was printed in Ankara, and was offered for sale in big cities such as Istanbul and Izmir the next day. Of course, a significant part of the printed copies were sent to foreign states. Journal of Ankara, which aims to promote the march of the Turkish Revolution and the speed of national rise with its economic and social aspects, has been delivered to many countries, especially European countries and the United States. Some of the journal copies were sent to newsagents for sale, while an important part was sent to libraries, universities, and foreign editorial offices of the journals. Thus, those who were doing research on Türkiye and intending to follow news were informed

by the Journal of Ankara, which contained a wide variety of news and information about Türkiye.

We were able to access the copies of the Journal of Ankara, which was published in French, from the Archives of the Turkish Grand National Assembly. There are many articles, news and advertisements on Türkiye's political life, history, culture, natural beauties, economy, and newly formed industry in the Journal of Ankara, which we can only access from 1934. When these articles are evaluated in general terms, it is observed that the perception of Turks and Türkiye, which formed and left bad effects in the Western public opinion until the proclamation of the Republic, was tried to be changed.

In this paper, the establishment process will be discussed with the documents obtained from the Republic Archive of the Presidency of State Archives, and the images and perceptions that are tried to be created will be tried to be determined by emphasizing the articles aimed at promoting Turkish culture through different examples. Our main sources consist of archival documents on the founding of the journal and its impact after its establishment, the collection of the Journal of Ankara, and copyrighted works dealing with the press life.

Keywords: Journal of Ankara, Türkiye, Turkish Culture.

Giriş

Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasıyla Yeni Türkiye'nin batılı devletler tarafından tanınmasında önemli bir adım atılmıştı. Ancak yeni süreçte çağdaş bir Türkiye imgesi yaratabilmek için yeni bir dönem de başlamıştı. Bu süreçte ardı ardına devrimler yapılacak, yeni ve çağdaş Türkiye'nin inşasına hız verilecekti. Bu yeni dönemde ülkenin modern yüzünü dünyaya tanıtmak için çalışmalar da yoğunluk kazanmıştı. Batı dünyasında tarihsel yönden Türkiye ve Türkler algısı son derece olumsuzdu. Bu olumsuz algıyı aşabilmek adına çağdaş Türkiye'yi her yönden anlatmak için tanıtım kampanyaları başlatıldı. Türk milletinin haklı mücadelesini dış dünyaya tanıtmak amacıyla, 6 Nisan 1920 tarihinde kurulan Anadolu Ajansı bu düşüncenin temelini oluşturmuştu. O dönemde en önemli iletişim ve tanıtım aracı olan basında Türkiye'yi tanıtan programlara yer verilmesi önemli görülmekteydi.

Toplumsal yapıda gerçekleştirilen siyasal, kültürel, toplumsal, yönetsel ve ekonomi alanındaki devrimlerle ülke yepyeni bir çehreye bürünüyordu. Çok partili hayata geçiş denemeleri, bu denemelerin sonrasında ülkede yaşanan olaylar kimi umutların kırılmasına neden olsa da bu zorlukların aşılabacağına ilişkin genel bir kanı mevcuttu. Dünya ekonomik bunalımı 1930'lu yıllarda Türkiye'yi ekonomik, siyasi, dış politik ve hatta kültürel açılardan etkilemişti. Öyle ki Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yıkımdan henüz kurtulamamış Avrupa'da, ekonomik buhranla birlikte kapitalist ve demokratik düşüncelerin etkisi azalmaya başlamıştı. Zamanla kendi içlerine kapanan kimi Avrupa devletleri daha da otoriter hale gelmiş; demokrasi Avrupa'nın pek çok yerinde rafa kalkmıştı. Almanya, İspanya ve İtalya'da faşist yönetimler ortaya çıkmış; Romanya, Arnavutluk, Yugoslavya gibi Balkan ülkeleri de İtalya'yı izlemişlerdi. Batı'daki aydınlanma çağının durakladığı bu dönemde devletler, ırk temelli tarih anlayışını benimseyerek kendi ulus yapılarını sorgulamaya ve yeniden kurgulamaya yöneldiler.¹ İçte ve dışta bu saydığımız gelişmelerin yaşandığı sırada Türkiye'de bazı adımlar atıldı. 1931 yılındaki Cumhuriyet Halk Fırkası'nın üçüncü kurultayında, hâlihazırdaki dört ilkeye devletçilik ve inkılâpçılık ilkeleri eklendi. Vatandaşlara Kemalist devrimi kavratmak adına, 1932 yılında ülkenin çeşitli yerlerinde Halkevleri açıldı.² Cumhuriyetin kazanımlarının halka anlatılması konusunda dönemin bürokrat kökenli aydınlarına da önemli görevler düşmüştü. Bu kişiler Türk modernleşmesinin bizzat içinde yer almış, gerçekleşen devrimleri, inkılâpları ve altı ilkeyi özümsemiş seçkinlerdi.³ İşte bu seçkinler Türkiye'nin tüm bu kazanımlarını eğitim kurumları, gazeteler ve dergilerde halka anlatmanın yanında, Kemalist ideolojiyi de tanımlamaya çalışmışlardır. Örneğin 1932 yılında Kadro dergisi, 1933 yılında Ülkü dergisi yayın hayatlarına başlayarak Kemalist ideolojiyi tanımlaya çalışmışlardır.⁴

¹ Zafer Toprak, *Darwin'den Dersim'e Cumhuriyet ve Antropoloji*, Doğan Kitap, İstanbul, 2012, s. 70-72.

² Feroz Ahmad, *İttihatçılıktan Kemalizme*, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1997, s. 169-171.

³ Evren Altınkaş, "Cumhuriyetin İlk Yıllarında Aydınlar: Kurucu İdeolojinin Seçkinleri", *ÇTAD*, 7/14 (2011), s. 115.

⁴ Kadro ve Ülkü dergilerinin kuruluşu, mukayesesi ve bu iki dergi ekseninde o dönemde yaşanan tartışmalara ilişkin detaylı bilgi için bkz: Hakkı Uyar, "Resmî İdeoloji ya da

Yeni Türkiye'nin temelleri inkılâplar sayesinde siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel dönüşümlerle gerçekleştirilirken, Batı'da geçmişi yüzyıllara dayanan bir Türk algısı hala belleklerde duruyordu. Bu algı genelde Türklere barbar olarak niteleyen bir kanaate dayanıyor; batının Türklere dönük yaklaşım ve siyasarınınn önemli argümanlarından birisi olarak öne çıkıyordu. Kimi entelektüel çevreleri bile meşgul eden bu basit ve önyargılı düşünce biçimi, kamuoyları üzerinde de etkili olmaktaydı. Üstelik 19. yüzyılda yükselen ırklılık düşüncelerinin etkisiyle batılı antropologlar ve bu içe merak salmış kişiler bu düşüncelere sözüm ona bilimsel bir yön vermeye çalışıyorlardı. Bu kanaate göre Türkler sarı ırka mensuptu ve medeniyetin oluşumuna hemen hiçbir katkıda bulunmamışlardı. Bu önyargılı, yanılıtıcı ve basit düşünceler daha önemli iddiaları da beraberinde getiriyor; Türklere yaşadığı Anadolu toprakları birçok parlak uygarlık yarattığı halde, Türklere bu uygarlıkları ortadan kaldırmış bir halk olduğu, onlarla hiçbir bağlarının bulunmadığı ileri sürülüyordu.⁵ Hatta Anadolu'daki eski uygarlıklarla, Millî Mücadele döneminde Anadolu'da işgalci konumunda olan ülkeler arasında organik bir bağ olduğu savları bile dile getiriliyordu. Bu düşünceler, rneğin 10 Ağustos 1920 tarihli Sevr Antlaşmasında Anadolu'daki Türk milli varlığına neredeyse son vermek yönünde bir siyaset oluşturulmasında rol oynamıştı.

Mustafa Kemal Atatürk modern bir ülkenin kuruluşuna öncülük ederken, bu önyargıların etkisiz hale getirilmesi için hem bilimsel araştırmaların yapılmasına hem de doğruları anlatma yönünde bir propaganda çalışmasının gerekli olduğuna inanmıştı. Böylece Batı'da beliren yanılış kanıları çürütmek, iftira niteliğindeki değerlendirmelerin yanılış olduğunu göstermek amacıyla antropoloji çalışmalarına hız vermişti. O yüzdendir ki 1930'lu yıllarda antropoloji, Türkiye'de de son derece önem verilen bir bilim dalı olmuştu. şevket Aziz Kansu ve Afet İnan başta olmak üzere çeşitli bilim insanları Türklere sarı ırka değil beyaz ırka mensup oluğunu ortaya koyan akademik çalışmalara imza

Alternatif Resmî İdeoloji Oluşturmaya Yönelik İki Dergi: Ülkü ve Kadro Mecmualarının Karşılaştırmalı İçerik Analizi, *Toplum ve Bilim*, 74 (1997), s. 181-192.

⁵ Zafer Toprak, *Atatürk: Kurucu Felsefenin Evrimi*", İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2019, s. 365-366.

atmışlardı.⁶ O dönemde birbiri ardına kurulan Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti (1931) ve Türk Dil Kurumu (1932) eliyle Türklerin ve Türkçenin kökeni üzerine çalışmalar yapıldı. Yine 1932 yılında I. Türk Tarih Kongresi düzenlenerek Türk ve yabancı tarihçilerin Türk tarihine ilişkin bakış açıları ortaya kondu. Türk Tarih Tezi ve Güneş-Dil Teorisi ortaya atılarak Türklerin Osmanlı öncesi tarihine ışık tutulmaya çalışıldı.

Tüm bunlardan anlaşılacağı üzere, 1930’lu yıllarda Türkiye bir yandan inkılâpları gerçekleştiriyor, bir yandan inkılâplarla vatandaşlar arasındaki etkileşimi kurmaya çalışıyor, diğer yandan da batının Türklerle ilgili ön yargılarını kıracak bilimsel teoriler ortaya koymaya çalışıyordu. Türkiye Cumhuriyeti, kuruluşundan itibaren büyük bir dönüşüm yaşamış ancak bu dönüşümün yabancı milletler nezdinde ne kadar anlaşıldığına dair soru işaretleri de oluşmuştu. İşte böyle bir ortamda Türkiye Cumhuriyeti kendini dış dünyaya tanıtmaya ihtiyacı hissetmiştir. Bu amaç doğrultusunda 1934 yılında, Türkiye’de yaşanan siyasi, ekonomik, toplumsal, kültürel gelişmelerin aktarılması için Fransızca bir gazete çıkarılmasına karar verildi. Bu düşünce ile Ankara gazetesi yayın hayatına başladı.

Bu çalışma, Ankara gazetesinin Türk kültürünü yurtdışına nasıl yansıttığını irdelemeyi amaçlamaktadır. Bu sebeple çalışmamızda, gazetenin Türk kültürüne ilişkin yazıların çıktığı “Kültürel Türkiye” sayfasına odaklanılmıştır. Buna ek olarak gazeteye ilişkin Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi’nde yer alan çeşitli belgeler de kullanılmıştır.

Ankara Gazetesi

Ankara gazetesi, Türk inkılâbının siyasi, iktisadi ve milli davasını yabancı memleketlere yaymak amacıyla kurulmuştu.⁷ Gazetenin ilk sayısı 22 Mart 1934 yılında “Hakimiyeti Milliye’nin Haftalık Fransızca Baskısı” ibaresiyle çıkmıştı.⁸ Gazetenin Yazı İşleri Müdürü Reşat Nuri

⁶ Zafer Toprak, “Şevket Aziz Kansu ve Antropolojinin Evrimi”, *Toplumsal Tarih*, S.207, Mart 2011, s. 18-20.

⁷ BCA, 490.01.1248.156.2.3.

⁸ 28 Kasım 1934 tarihinde Hakimiyeti Milliye gazetesinin adı Ulus olarak değişecek ve Ankara gazetesi de o tarihten itibaren Ulus adlı gazetenin haftalık Fransızca baskısı ibaresiyle çıkacaktır.

Darago⁹ ydu. Ankara gazetesi Ulus gazetesiyle bağlantılı olduğundan Falih Rifkı Atay¹⁰ da gazetede söz sahibiydi.¹¹ Gazetesinin logosunda Ankara Kalesi ve resmi kaplayan Cumhuriyet Halk Partisi'nin altı oku bulunuyor. Bolca görsel malzemenin yer aldığı Ankara gazetesi sekiz sayfadan oluşuyor. İlk iki sayfada Türkiye ve dünyadaki siyasi haberler, üçüncü sayfada sinema ve konser etkinlikleri, dördüncü sayfada Türk ekonomisine ve sanayisine ilişkin haberler ve tanıtımlar, beşinci sayfada Türk kültürü hakkında bilgiler ve köşe yazıları, altıncı sayfada çeşitli gazetelerden bir araya getirilen haber seçkileri, yedinci sayfada şirket, banka gibi kurumların reklamları ve sekizinci sayfada Türkiye'deki tanınmış insanların katıldıkları etkinliklerden fotoğraflar ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinden görüntüler yer alıyor. İlk nüshası 1934 yılında çıkan Ankara gazetesinin yayın hayatı, 1942 yılında son bulmuştur. Bu gazetenin 1934-1942 yılları arasında çıkan tüm nüshaları TBMM kütüphanesinde görünüyor olsa da gazetenin sadece 1934 yıllarındaki nüshalarının mevcut olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle araştırmamız, gazetenin 1934 yılındaki nüshalarıyla sınırlı kalmaktadır.

⁹ Reşat Nuri Darago 1891 yılında İstanbul'da doğdu. Özel öğrenim görerek yetişti. Fransızca, İngilizce ve Almanca öğrendi. Dışışleri Bakanlığında ve Türk-Yunan Mübadele Komisyonundaki görevlerinden sonrası bankacılık ve çeşitli yüksek okullarda Fransızca öğretenliği yaptı. Yeni İstanbul ve Dünya gazetelerinde deneme yazıları ve makaleler yayımladı. Özellikle klasik ve çağdaş Fransız yazarlarından yaptığı çeviriler ve sözlükleriyle tanındı. Üç ciltten oluşan Üç Asırlık Fransız Edebiyatı (1932), Fransızcadan Türkçeye Yeni Lügat (1940) adlı eserleri yazdı. Jean Racine'in Bayazıt adlı eserini Türkçeye kazandırdı. 28 Nisan 1962'de vefat etti. Kaynak için bkz. Şükran Yurduku, *Şairler ve Yazarlar Sözlüğü*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1973, s. 125-126.

¹⁰ Falih Rifkı Atay, adı 1934 yılı içinde Ulus olarak değiştirilecek olan Hakimiyeti Milliye gazetesinin ve Ankara gazetesinin baş yazarlığını yapmıştır. Kaynak için bkz. *BCA*, 490.01.1248.156.2.18.

¹¹ *BCA*, 490.01.1248.156.2.13.

Ankara Gazetesi'nin ilk nüshası, 22 Mart 1934, s.1.

Konumuzun ana ögesini gazetede yer alan Türk kültürüne ilişkin yazılar oluşturmaktadır. Ankara gazetesinde Türk kültürünü dış dünyaya tanıtmak amacıyla "Kültürel Türkiye" adlı bir sayfa ayrılmıştı. Bu sayfada Türk tarihinde önemli yer tutan kimi şahsiyetler ve olaylara yer verilmiş; bununla birlikte Türkiye'nin sanatsal ve kültürel birikimini öne çıkaran yazılar ve haberler yer almıştır. Yine bu amaç doğrultusunda gazetede pek çok görsele de yer verilmiştir. Bunun yanında gazetenin sekizinci sayfasında yer yer Türk toplumunun yaşantısına ve ülkede gerçekleşen çeşitli atımlara yer verildiği görülmüştür. Çalışma konumuzun içinde kaldığını düşündüğümüz kimi haberler için bu sayfadan da yararlanılmıştır.

Tarihi Şahsiyetler ve Olaylar

Batı dnyası, özellikle de Osmanlının son döneminden itibaren Türklere yönelik karalama kampanyası yürütmüştür. Onlara göre Türklere yakıp yıkan, dünyaya kültürel miras bırakmamış, medeniyete katkıda bulunan önemli şahsiyetler yetiştirmekten yoksun bir ırktı.¹² Oysaki Türk tarihine bakıldığında, İslamiyet öncesi ve sonrası dönemlerde Türklere, buldukları coğrafyanın özellikleriyle bir bütünlük oluşturarak kültür ve sanat anlayışlarını şekillendirebilmişlerdir. Ankara gazetesinin, Batı'da kökleşmiş bu olumsuz Türk imajını düzeltmek için "Kültürel Türkiye" sayfasına büyük önem verdiği görülmektedir. Zira bu sayfada Türklerin medeniyet kuran, önemli tarihsel kişilikler yetiştiren ve dünyaya kültürel miras bırakmış bir toplum olduğu anlatılmaya çalışılmıştır. Bu çabalara bazı örnekler vermek gerekirse, şunlar söylenebilir: Ankara gazetesinin 5 Nisan 1934 tarihli nüshasında Mimar Sinan'la ilgili bir köşe yazısı çıkmıştı. Yazının sahibi o dönemde Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde kurulan Anıtları Koruma Komitesi'ne üye olan Arkeoloji Profesörü Franz Miltner idi. Miltner, Mimar Sinan'ı köprüler, viyadükler, kaleler yapan, Michelangelo'nun dehasına sahip ve fakat inşaat alanında onu geride bırakan bir mimar mühendis olarak tanımlamıştır. Makalenin önemli kısmını Mimar Sinan'ın yaşamına ve inşa ettiği camilere ayırmıştır. İslam mimarisi alanında döneminin en önemli araştırmacılarından olan Heinrich Glück'ün yorumuna başvuru yapılan makalede, Selimiye Camii ile Roma'daki Aziz Petrus Bazilikası karşılaştırılmış ve Selimiye Camii'nin kendisini çevreleyen her şeyin küçüldüğü yanılması sunan bir anıt olarak nitelenmiştir. Yine o dönemin ünlü İsviçre asıllı Fransız mimar Le Corbusier'nin çizdiği Süleymaniye Camii'nin krokisine yer verilmiştir.¹³ Ankara gazetesinin bir başka nüshasında Mimar Sinan'dan sonra yaşamış başka bir mimarı ele alan bir makale yayınlanmıştır. "Bir Büyük Türk Mimar: Kasım Ali" başlığıyla yayınlanan yazıda Mimar Kasım hakkında o günlere ulaşan bilgilerin doğruluğu tartışıldıktan sonra, kendisinin imzasının olduğu yapılar hakkında bilgiler verilmiştir. Topkapı Sarayı sınırlarında bulunan

¹² Nazan Maksudyan, *Türkçülüğü Ölçmek: Bilim Kurgusal Antropoloji ve Türk Milliyetçiliğinin İrkçi Çehresi 1925-1939*, Metis Yayınları, İstanbul, 2005, s. 113; Arthur de Gobineau, *İnsan Irklarının Eşitsizliği*, çev. Vedat Ahsen Coşar, Dorlion Yayınları, 2022, s. 187-188.

¹³ "La Commémoration du Grand Sinan", *Ankara*, 5 Nisan 1934, s. 5.

Revan ve Bağdat köşkleri, Üsküdar’daki Çinili Cami’nin Mimar Kasım’ın eserleri olduğu fotoğraflar eşliğinde anlatılmıştır.¹⁴ Mimar Sinan ve Mimar Kasım’ın eserlerinin anlatıldığı bu yazılar, aslında Batılılar tarafından yıllardan beri ortaya atılan, Türklerin medeniyete katkı sağlamadığına dair düşüncenin yine Batılı bilim insanları tarafından çürütüldüğünün somut delillerinden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Mimar Sinan sadece kendi coğrafyasına eserler kazandırmakla kalmayıp adını tüm dünyaya duyurmuş ve yapıtlarıyla sadece Osmanlı Devleti’nde değil dünyada Sinan Çağı olarak bilinen bir döneme adını vermiştir. Öyle ki Avrupa’da yapılan araştırma eserlerinde Mimar Sinan “Türk Mikelanj’ı” olarak tanımlanmıştır.¹⁵ Bunun yanında o yıllarda Türk tarihinde yer alan kimi şahsiyetlerin Türk olup olmadığına dair tartışmalar yapılıyor ve bu amaçla antropoloji çalışmalarına önem veriliyordu. Hatta 1935 yılında Mimar Sinan’ın mezarı açılarak kafatasının incelendiği ve bu araştırmayla onun Türk olduğunu kanıtlanmaya çalışıldığı düşünüldüğünde, Mimar Sinan’ın gazetede öne çıkarılmasının nedeni daha da önem kazanmaktadır.¹⁶

¹⁴ “Un Grand Architecte Turc: Kasım Ali”, *Ankara*, 14 Temmuz 1934, s. 5.

¹⁵ Gülrü Necipoğlu, “Sinan Çağında Mimarlık Kültürü ve Âdâb: Günümüze Yönelik Yorumlar”, *Osmanlı Mimarlık Kültürü*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul, 2016, s. 21.

¹⁶ Detaylı Bilgi için bkz: Nejat Göyünç, “Mimar Sinan’ın Aslı Hakkında”, *Tarih ve Toplum*, 4/19 (1985); İsmail Yakıt, “Mimar Sinan’ın Milliyeti Hakkında Yapılan Tartışmalar”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, 128/252 (2021).

“Büyük Sinan’ı Anma Töreni”, *Ankara Gazetesi*, 5 Nisan 1934, s.5.

“Kültürel Türkiye” sayfasında kendine yer bulan bir diğer önemli şahsiyet Sokullu Mehmet Paşa olmuştur. Bu yazı Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti’nin üçüncü cildini çıkardığı Tarih adlı eserde yer alan bir bölümden ibaretti. Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemlerinde Sadrazamlık yapmış olan bu önemli devlet adamının anlatıldığı yazıda, asıl vurgu yapılan husus Sokullu Mehmet Paşa’nın Türk kültürüne yapmış olduğu katkıydı. Zira bu kişi Türk dünyasının Osmanlı Devleti için ne kadar önemli olduğunu o dönemlerde kavrayabilmişti. Yazıda, Sokullu Mehmet Paşa’nın bu uğurda Rusların Orta Asya’ya doğru yayılmalarını önlemek ve Osmanlı Devleti’yle Türk dünyası arasında güçlü bağlar kurmak için önemli görevler üstlendiğinin altı çizilmiştir. Öyle ki kendisi Don ve Volga nehirlerini

birleştiren bir kanal açarak Hazar Denizi'yle Karadeniz'i birleştirmeyi; bu sayede Osmanlı Devleti'yle Orta Asya'daki Türk Dünyası arasında bir kanal açmayı dahi planlamıştır. Onun iki nehir arasında kanal inşa etme girişimi, Osmanlı Devleti'nin ülke dışında yaşayan Türklere gösterdiği ilginin bir tezahürüydü. Bu geniş yazının devamında Sokullu Mehmet Paşa'nın Sadrazamlığı döneminde Osmanlı Devleti'nin giriştiği savaşlar ve kazanılan topraklar anlatılmaktadır.¹⁷ Yine o dönemde Sokullu Mehmet Paşa'nın da Türk olup olmadığına dair ortaya çıkan tartışmalara bakıldığında, bu önemli şahsiyetin de tıpkı Mimar Sinan gibi bilinçli bir şekilde gazeteye konu edildiği düşünülmektedir.

Ankara gazetesinin 19 Nisan 1934 tarihli nüshasının Kültürel Türkiye sayfasında antolojik çalışmalar dikkat çekicidir. Sayfanın önemli bir kısmı Köroğlu Destanı'nı anlatan bir yazıya ayrılmıştır. Türklerin edebiyat alanında ortaya koyduğu özgün eserlerin yabancı okuyucularla buluşturulduğu bu sayfada hem Osmanlı döneminden hem de Cumhuriyet döneminden bazı örnekler sunulmuştur. Örneğin Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi ve onun Paris yolculuğu, kendi yazdığı Sefaretname eserinden anlatılmıştır. Ayrıca bu eserde geçen Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi ve maiyetindekilerin ramazan ayında oruç tutma, iftar açma, dua etme hallerini merak eden Fransız kadınların, izin alarak onları görmeye gelmelerine dair anısına da yer verilmiştir.¹⁸ 1715-1718 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin Avusturya ve Venedik ile yaptığı savaşlar üzerine imzalanan Pasarofça Antlaşması'nın Avrupa'daki siyasi etkisini gözlemlemek adına Fransa'ya bir olağan üstü elçi gönderilmesi kararlaştırılmıştı. Bu görev için Pasarofça Antlaşması'nı Osmanlı Devleti adına imzalayan heyette yer alan Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi uygun görülmüştü. 1720 yılında Paris'e giden Mehmed Efendi Fransa'da büyük saygı görmüştü. Fransa Kralı XV. Louis kendisine özel ilgi göstermiş; onuruna yemekler vermiş, kendisiyle opera izlemiş, ava gitmişti. Yaklaşık bir yıl süren elçilik görevinde Paris'i karış karış gezmiş, şehrin mimarisini yakından incelemişti. Lale Devri'ndeki sanat anlayışının, sarayların, köşkerlerin yapımında onun etkisi olmuştu. O dönemde Paris'te yayılan

¹⁷ "Sokullu Mehmet Pacha", *Ankara*, 27 Ekim 1934, s. 5.

¹⁸ "Une Ambassade Turque à Paris au XVIII e Siecle", *Ankara*, 19 Nisan 1934, s. 5.

“Turquie” akımında elebi Mehmed’in büyük etkisi olmuştu.¹⁹ Dolayısıyla Çelebi Mehmed hem Paris’te görüp öğrendiklerini Osmanlı’ya taşımış hem de kendi kültürünü Paris halkına tanıtımış, dolayısıyla medeniyete katkı sağlamış önemli bir kişilikti.

XVIII. ve XIX. yüzyılda Batı’da yaşanan Aydınlanma ağı Avrupa’nın bilimsel, toplumsal ve siyasi açıdan atak yaptığı bir dönem olurken Osmanlı Devleti bu çağın uzağında kalmış; bu durum Osmanlı Devleti’nde büyük toprak kayıplarına yol açtığı gibi ülkeyi idari ve mali yönden de sarsmıştı.²⁰ Batı’da yaşanan Aydınlanma ağı’nın niteliklerini kavramış bir padişah olan III. Selim başta askeri olmak üzere idari ve siyasi alanda ışlahatlar gerçekleştirmişti. Zira o Avrupa kurumlarının stnlğn ve örnek alınmasındaki zorunluluğu fark etmiş bir padişahtı.²¹ Ankara gazetesi de batıdaki gelişmeleri izleyerek Osmanlı Devleti’ni modernize etmeye çalışmış III. Selim’e kültür kısmında yer ayırmıştı. Bu yazıda III. Selim’in ordu reformu gerçekleştirerek modernleşme girişiminde bulunan ilk padişah olduğu ve kendisinin bu girişimin kurbanı olduğunun altı çizilmektedir.²² Osmanlı Devleti her ne kadar Batı’da yaşanan modernleşmeye ve sanayi devrimine ayak uyduramamış bir devlet olsa da bu değişime ayak uydurmaya çalışan padişahlar yok değildi. III. Selim Osmanlı Devleti’ni her alanda modernize etmeyi amaçlamış bir hükümdardı. Onun uygulamaya koyduğu idari, askeri, ticari ve sosyal ışlahatlar yenilik karşıtı çevreler tarafından hoş karşılanmamış ve III. Selim’in dönemi bir yeniçeri olan Kabakçı Mustafa isyanıyla son bulmuştu. Ankara gazetesinin 9 Haziran 1934 tarihli nüshasında, III. Selim’in devleti modernleşme çabalarından sonra yaşanan bir diğer önemli gelişme olan Tanzimat Fermanı’nın ilanını anlatan antolojik bir yazı yayımlanmıştır. Bu yazı Osmanlı vakanvislerinden Ahmet Ltfi Bey’in Ltfi Tarihi eserinden yapılan alıntıdan oluşmaktaydı.²³ III. Selim ile ilgili

¹⁹ Zeki Arıkan, “Yirmisekiz Çelebi Mehmed”, *Türkiye Diyanet Vakfı İşlam Ansiklopedisi*, 43 (2009), s. 551.

²⁰ Nurullah Karta, “Sultan III. Selim Döneminde Osmanlı İmparatorluğu’nun Ekonomik Durumu ve Alınan Tedbirler”, *İğdir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (2014), s. 23.

²¹ Kemal Beydilli, “Selim III”, *Türkiye Diyanet Vakfı İşlam Ansiklopedisi*, 36 (2009), s. 421.

²² “Le Meurtre de Selim III”, *Ankara*, 10 Mayıs 1934, s. 5.

²³ “La Proclamation du Tanzimat”, *Ankara*, 9 Haziran 1934, s. 5.

yayınlanan yazıyla Tanzimat Fermanı'nı anlatan bu yazı bir arada değerlendirildiğinde, Ankara gazetesinin Osmanlı Devleti'nde yaşayan modernleşme çabalarının ön plana çıkarılmak istendiği anlaşılmaktadır.

Atatürk, Türk medeniyetini uygarlığa katkı sunmayan bir millet olarak kategorize eden Avrupa merkezli tarih anlayışının farkında bir liderdi. Ona göre dünya tarihine Avrupalılar tarafından yerleştirilen bilgiler tetkik ve tenkit edilmeli; özellikle de Türk tarihi derinlemesine araştırılarak yeniden kıymetlendirilmeliydi. Bu uğurda kurulan kurumlardan giriş bölümünde kısaca bahsetmişti. Bunun yanında 1931 yılında dört ciltlik Tarih kitabı basılmıştır. Bu kitapta 1929 tarihli Maarif Vekâleti ders kitabında yer alan Avrupa ve dünya tarihi bilgileri bütünüyle çıkarılmıştı. Yeni bir tarih perspektifinin ortaya konduğu eserde İslamiyet öncesi Türk Tarihi de derinlemesine irdelenmişti.²⁴ İşte bu yeni tarih perspektifinin dış dünyaya tanıtılması adına Ankara gazetesi bu eserden çeşitli pasajları Kültürel Türkiye sayfasında yayınlamıştır. Örneğin gazetenin 30 Haziran 1934 tarihli nüshasında da Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti'nin üçüncü cildini çıkardığı Tarih adlı eserde Osmanlı Devleti'nin çöküş nedenlerinin anlatıldığı bölümden bir kesit sunulmuştur. Osmanlı Devleti'nin çöküş nedenleri dört maddede toplanmıştır. Bunlardan birincisi Osmanlı Devleti'nin Akdeniz, Karadeniz ve Avrupa'da genişleyerek daha güçlü devletlerle karşı karşıya gelmesiydi. Avrupa'da coğrafi keşiflerin yaşanmasıyla birlikte XVI. yüzyılda kendini gösteren Rönesans ve reform hareketleri Batılı ülkeleri güçlendirmişti. Çöküşün ikinci nedeni olarak Osmanlı Devleti homojenlikten uzak, çok geniş ve çok uluslu bir ülke olması görülmüştü. Yine XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti yönetimdeki otorite zafiyetinin ortaya çıkması ve fetihlerin azalmasıyla birlikte savaş ganimetlerinin azalmasına bağlı olarak ülkede meydana gelen yolsuzluk diğer nedenler arasında gösterilmişti.²⁵ Bütün bunlar, batılı bilim çevrelerinde Türklerin kökenleri, Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ve gelişme evreleri üzerine geliştirilmiş tezlere de bir yanıt niteliği taşımaktaydı.

²⁴ Zafer Toprak, *Cumhuriyet ve Antropoloji*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2019, s. 135.

²⁵ "Les Causes de la Decadence de l'Empire Ottoman", *Ankara*, 30 Haziran 1934, s. 5.

Atatürk'ün kültür devriminin ana sütunları Harf Devrimi, Türk Tarih Tezi ve Dil Devrimi'nden oluşmaktaydı. Bu ana sütunların dayandığı bilim dalı ise antropolojydi. Harf Devrimi'yle Selçuklu ve Osmanlı bağı koparılmış, Türk Tarih Teziyle Orta Asya benimsenmiş, Dil Devrimi ile tarihsel anlamda antropolojik bulgular pekiştirilmişti. Atatürk bu yapıyı kurgulamak adına ikisi tarih, üçü dil kongresi olmak üzere toplam beş kongrenin toplanmasına öncülük etmişti. Her iki tarih kongresinin başlıklarında "tarih" sözcüğü olmasına rağmen, bildiri metinlerinden anlaşıldığı kadarıyla ilki aslında antropoloji, ikincisi ise antropoloji ve arkeoloji kongresiydi. Bu kongrelerde Batı'nın aktarmacı tarih anlayışı sorgulanarak Türk kimliğini ortaya çıkaracak milli ve çağdaş bir tarih anlayışının ortaya konmasının gerekliliği üzerinde durulmuştu.²⁶ İşte bu yüzden ki antropoloji ve arkeoloji Atatürk'ün özellikle de 1930'lu yıllarda en çok önem verdiği konulardandı. Bu sayede 1930'lu yıllarda Türkiye'de, ulus-devlet kavramının ana sütunlarından biri olan ortak tarihin oluşturulmasına çalışılmıştır. Türk Tarih Tezi ve Güneş Dil Teorisi, Türklüğün ve Türkçenin kökeniyle ilgili fikirlerin olgunlaşmasına katkı sağlamıştır. Ankara gazetesi bu fikirlerin dış dünyaya tanıtılmasının yanında Türk kimliğinin, geçmişinin ve kültürünün dış dünyaya özümsetmek için de bir araç olmuştur. Gazetenin 12 Nisan 1934 tarihli nüshasında Mehmet Saffet (Arın) Engin²⁷ tarafından "Anadolu'daki Eski Türk Medeniyeti" başlıklı uzunca bir yazı kaleme alınmıştır. Anadolu'nun Asya'dan Avrupa'ya uzanan bir el olduğunu söyleyerek yazısına başlayan Engin, Türklerin iklim değişiklikleri sonucu Orta Asya'dan Anadolu'ya göç ederek büyük bir medeniyet kurduğunu ifade etmiştir. O, yazısında, Türklerin egemen bir ırk olarak binlerce yıldır burada yaşadığına ilişkin bilinmeyen gerçeğin, bir gün hemen her

²⁶ Toprak, *Cumhuriyet ve Antropoloji*, s. 145-146.

²⁷ Mehmet Saffet (Arın) Engin, 1900 yılında Kıbrıs'ta doğmuştur. 1922-1926 yılları arasında New York'taki Columbia Üniversitesi'nde Sosyoloji, Eğitim, Psikoloji ve Felsefe alanlarında lisans düzeyinde eğitim almıştır. 1927 yılında Türkiye'ye dönmüş, 1928 yılında Robert Koleji'nde, 1928-1933 yılları arasında Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü'nde dersler vermiştir. Hem Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti'nin hem de Türk Dili Tetkik Cemiyeti'nin üyesi olmuştur. Türk Tarih Kurumu adına Ankara ve çevresinde arkeolojik kazı çalışmalarında yer almış, Eti ve Hitit tarihinin aydınlatılmasında önemli rol oynamıştır. Kaynak: Arda Göbel, *Mehmet Saffet (Arın) Engin'in Modern Türk Siyasal Düşüncesine Katkıları Üzerine Bir İnceleme*, Basılmamış Doktora Tezi, Afyonkarahisar, 2022, s. 11-14.

verde keşfedilen tarihi kalıntılar ve eserlerle tartışılmaz bir biçimde ortaya çıktığını öne sürmüştür. Buradan hareketle, Asya'da Hıristiyanlık çağından birkaç yüzyıl öncesinden gelişen Hitit uygarlığının brakisefal Türklerin uygarlığından başka bir şey olmadığını ortaya koymaktadır.²⁸ Gazetenin sonraki sayılarında da Türk Türklerin tarihinin Osmanlı Devleti'nden ibaret olmadığını anlatan makalelerin ve Türk Tarih Tezini destekleyen yazıların çıkmaya devam ettiğini görüyoruz. Örneğin gazetenin Ağustos ve Eylül 1934 tarihli nüshalarında Osmanlı öncesi Türk tarihini anlatan dört uzun yazıya yer verilmiştir. Birbiri ardına çıkan bu yazılardan ilk ikisinde Ortaçağ'da Anadolu'daki Türk Devletlerini anlatırken Oğuz Boyu, Selçuklular ve elbette Malazgirt Savaşı hakkında bilgiler verilmiştir.²⁹ Üçüncü ve dördüncü yazıda ise "Türk-Moğol İmparatorluğu" başlığı atılarak Cengizhan'ın kurduğu bu devletin tarihinden bahsedilmiştir.³⁰

Gazetenin 8 Aralık 1934 tarihli nüshasının "Kültürel Türkiye" sayfasında "Tarihten Sayfalar" üst başlığıyla oldukça ilgi çekici bir pasaj yayınlanmıştır. Bu pasaj, yine Tarih adlı eserin üçüncü cildinden alınan bir bölümdü. Yazının konusu Kırım Savaşı, akabinde imzalanan Paris Antlaşması ve Islahat Fermanı'ndan oluşuyordu. Rus Çarı I. Nikola İstanbul ve Boğazların kendisine kapanmış olmasından ve Yakınoğ'u'nun istilasının engellenmiş olmasından rahatsızdı. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin kendine çekidüzen vererek eski anarşik durumu belli oranda düzeltmeye çalışmasından da hoşnut değildi. Öte yandan İngiltere'nin Mısır meselesinde Osmanlı Devleti'ne yardım etmesinden mütevellit Osmanlı Hükümeti nezdinde ayrıcalıklı bir pozisyon elde etmiş olması, Rusların çıkarlarına ters düşmekteydi. Zira I. Nikola İstanbul ve Boğazları işgal ederek Osmanlı Devleti'nin mevcudiyetine son vermek niyetindeydi. Rus Çarı Karadağ'da baş gösteren bir hareketi ve Kudüs'te ortaya çıkan Katolik ve Ortodoks papaz kavgalarını bahane ederek Prens Menşikof adlı bir nazırını İstanbul'a gönderip isteklerini iletmişti. Çar'ın Ortodoks Osmanlı tebaanın koruyucusu olma talebi Babiâli tarafından reddedilince Ruslar Prut sınırına saldırmış, Osmanlı

²⁸ "La Vieille Civilisation Turque en Anatolie", *Ankara*, 12 Nisan 1934, s. 5-7.

²⁹ "Les Etats Turcs d'Anatolie au Moyen Age", *Ankara*, 25 Ağustos 1934, s. 5; "Les Etats Turcs d'Anatolie au Moyen Age", *Ankara*, 1 Eylül 1934, s. 5.

³⁰ "L'Empire Turc-Mongol", *Ankara*, 15 Eylül 1934, s. 5; "Le Role de l'Empire Turco-Mongol", *Ankara*, 29 Eylül 1934, s. 5.

Devleti de Rusya'ya savaş ilan etmişti. Tuna dolaylarında genç Osmanlı subayları başarıyla savaşırken, Rus donanması Sinop'ta bulunan Osmanlı donanmasını yakmıştı. Rusların Osmanlı Devleti'ni yenme ihtimalini gören İngiltere ve Fransa, Osmanlı coğrafyasındaki çıkarlarının zedeleneceğini görmüş ve Rusya'ya karşı savaş ilan etmişlerdi. İşte böyle bir konjonktürde Ruslar yenilgiyi kabul etmişler, Osmanlı Devleti kâğıt üstünde savaşın kazananları tarafında yer almıştı. Diğer yanda İngiltere ve Fransa iktisadi smrler elde ederek Osmanlı Devleti nezdindeki seçkin konumlarını glendirmişlerdi. Buna ek olarak Paris Antlaşması'nın imzalanmasından birkaç gün önce Islahat Fermanı'yla Osmanlı Devleti gayrimüslimlere bazı haklar tanınmıştı.³¹ Kırım Savaşı ve devamında yaşananların anlatıldığı bu yazı muhakkak rastgele seilmemişti. Bu savaş Osmanlı tarihinde önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilmektedir. Bir tarafta Rusya İstanbul ve Boğazları işgal ederek Osmanlı Devleti'nin varlığına son verip sıcak denizlere inme niyetindeyken, diğer tarafta İngiltere ve Fransa Osmanlı Devleti'nde elde ettiği geniş imtiyazları koruma ve mümkünse arttırma peşindeydi. Bu olayla birlikte başta İngiltere olmak üzere Avrupa devletleri Osmanlı politikasında makas değişikliğine gitmiştir. İngiltere ve Fransa Osmanlı Devleti'ni Ruslara karşı korumaktan vazgeçmiş, Osmanlı Devleti hem Almanya'ya yakınlaşmaya hem de Avrupa devletlerine hızla borçlanmaya başlamıştı. Kırım Savaşı'ndan sonra 93 Harbi yaşanmış, Trablusgarp ve Balkan Savaşları'nda ağır yenilgiler alınmıştı. Birinci Dünya Savaşı ise Osmanlı Devleti'nin sonu olmuştu. Türk Milleti, Mustafa Kemal'in önderliğinde Kurtuluş Savaşı'nı kazanarak Yeni Türkiye'yi kurmuş ve uygar milletler arasında kendine yer bulmuştu. Kırım Savaşı bir anlamda Kurtuluş Savaşı'nı ve Yeni Türkiye'yi doğuran önemli nedenlerden biriydi.

Kültürel Yazılar ve Haberler

Ankara gazetesinin Kültürel Türkiye sayfasında tarihsel olaylar ve şahsiyetlerin yanı sıra Türk kültürünü sekillendiren çeşitli devrimlere ve gelişmelere de yer verilmiştir. Devrimler özelinde gazetenin en çok ilgi gösterdiği konunun Dil Devrimi olduğu görülmektedir. Zira Dil Devriminin Batı dünyasında çok iyi anlaşılamadığı dşnlmekte olup,

³¹ "La Guerre de Crimée et le Traité de Paris", *Ankara*, 8 Aralık 1934, s. 5.

Ankara gazetesi bu devrimin tanıtılmasında önemli bir araç olarak görülmüş, konuyla ilgili pek çok makale yayınlanmıştı. Bunlardan en dikkat çekici olanı Dil Devriminin etimolojik açıdan değerlendirildiği "*Kültürel Bir Problem: Dil Devrimi Nedir?*" adlı makaledir. Bu uzun yazıda, özellikle de yabancı milletlerin Türkiye'de yaşanan dil devrimini sadece Arap harflerinin Latin harfleriyle yer değiştirmesi olarak gördüğü ve bunun yanlış bir kanı olduğu anlatılmıştır. Zira dil devrimi sadece Türk dilinin millileştirilmesi açısından değil aynı zamanda Batılılaşması açısından da esaslı ve belirleyici bir aşamayı oluşturmaktadır. Yazıda, Fransa üzerinden bir örnek verilerek Fransızların bir zamanlar Latince, Fransızca ve Yunancanın aynı anda kullanıldığı ve bu dillerin dilbilgilerinin de iç içe geçtiği bir karışım dilinin hayal edilmesi isteniyor. Türkçe, Arapça ve Farsça kelimelerden bu dillerin dilbilgilerinden oluşan karma bir dilin öğrenilmesinin ne kadar zor ve sorunlu olduğunun altı çiziliyor. Osmanlıca, öğrenilmesi zor olduğu kadar kullanımı da zor bir dildi. Çünkü bu dili iyi konuşup yazmak için Türkçe, Arapça ve Farsçayı ayrı ayrı çok iyi bilmek gerekirdi. Üstelik bu dillere ait bir kelimenin kökünden yeni bir kelime yaratmak mümkün olmadığı gibi buna çabalayanlar barbarlıkla suçlanırdı. Yazıda bu durum şöyle bir örnekle açıklanmış: Sermek fiilinden sergi üretilmiyor; onun yerine Arapçadan meşher kelimesi alınıyor. Ayrıca Türkçe, Arapça ve Farsçada bazı tamlamaların farklı söylenip yazıldığı ve bunun da ayrıca bir karmaşaya ve öğrenme zorluğuna yol açtığı anlatılıyor. Türkçede babamın evi denirken Arapçada beytül-eb, Farsçada ise hanei peder şeklinde telaffuz ediliyordu. Arapçada kelimeler diş ve erkek ekler alırken Türkçede böyle bir uygulama bulunmamaktaydı. Yazıda, Türkiye'de gerçekleşen dil devriminin kökeni için 1908'deki Edebiyat-ı Cedide ve 1910 yılında Selanik'te yayın hayatına başlayan Genç Kalemler dergisiyle Cenap Şahabettin, Halit Ziya gibi önemli edebiyatçılara atıf yapılıyor. Ayrıca alfabe çalışmalarının yapıldığı sırada mana kelimesinin Arapların okuduğu gibi mana olarak değil de mânâ şeklinde telaffuz edilmesinin kabul edildiği de belirtiliyor. Gazi Mustafa Kemal'in bu çalışmalar yapılırken yeni alfabeğe ya üç ay içinde geçer ya da hiç kabul

ettiremeyiz dediği ve onun için yeni alfabeyle geçme noktasında beş yılın, on yılın çok uzun sreler olduğu ifade ediliyor.³²

Ankara gazetesinin ilk nüshasının “Kültürel Türkiye” sayfasında hemen iki haber dikkat çekmektedir. Bunlardan ilki “*Bir Büyük Kültürel Kazanım, Türk İnkılâbı Enstitüsü*” nün kuruluşunu anlatan haber yazısıydı.³³ Her ne kadar Türk İnkılâbı Enstitüsü 1933 yılında kurulmuş olsa da ilk ders 4 Mart 1934 tarihinde verilmişti.³⁴ Enstitünün açılış dersi gazetenin kültür sayfasına konu olmuştu. Açılış dersini dönemin Milli Eğitim Bakanı Yusuf Hikmet Bayur yapmış, bu derste Türk devriminin köklerinden, Osmanlı Devleti’nin son evresinden monarşinin yıkılışına kadarki süreçten bahsetmişti. Türk Millî Mücadelesinin zafere ulaşmasında Mustafa Kemal’in önemine vurgu yapan Yusuf Hikmet Bayur: “*Gazi olmasaydı, Türk milleti aynı fedakarlıklar içinde mücadele ederken bu çabasında başarılı olamazdı. Bir nevi milletin beyni konumunda olan Gazi, daima doğru yolu seçmiştir. Bunun kanıtı, mütarekeden sonra bizi tehdit eden tehlikeleri ihbar etmesidir. Gazi, Anadolu’nun göbeğinde bir Türk devleti kurma gerekliliğini çok önce düşünmüştü. Öte yandan Gazi’siz bir Sakarya Savaşı düşünülebilir mi...*”³⁵ Yusuf Hikmet Bayur’un verdiği dersi Yusuf Kemal Tengirşenk ve Mahmut Esat Bozkurt’un verdiği dersler takip etmişti. Türk Millî Mücadelesinin ve akabinde gerçekleşen inkılapların Türk gençliğine ders olarak anlatılacağı ve hakkında araştırmalar yapılacağı bir enstitünün açılması, aslında Türkiye’nin tüm bu kazanımlarının ebedileştirilmek istendiğinin de bir göstergesiydi. Bir diğer yazı ise Falih Rifkı Atay’ın Eski Saat isimli kitabında yer alan Bozkır adlı makalesiydi.³⁶ Bu makalede Yeni Türkiye’nin Ankara’nın bozkırını nasıl dönüştürdüğü anlatılırken, Türk gençliğine verilecek eğitimle onlara yaratmayı ğreteceklerini vurguluyordu. Falih Rifkı Atay’ın bu makalesi elbette sıradan seçilmiş bir makale değildi. Bu yazıyla dış dünyaya; Türklerin bundan böyle yaşadıkları coğrafyanın sorunlarına zm bulan, buldukları yeri pozitif bilimler yardımıyla daha

³² “Qu’est-ce que la Rforme de la Langue?”, *Ankara*, 7 Temmuz 1934, s. 5.

³³ “Institut de la Revolution”, *Ankara*, 22 Mart 1934, s. 5.

³⁴ Mustafa Oral, “Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü”, *Atatürk Yolu*, 27-28 (2001), s. 328.

³⁵ “Institut de la Revolution”, *Ankara*, 22 Mart 1934, s. 5.

³⁶ “La Steppe”, *Ankara*, 22 Mart 1934, s. 5.

yaşanılır bir yer haline getiren bir toplum haline geldiğinin mesajı verilmekteydi.

“Bir Büyük Kültürel Kazanım: Türk İnkılâbı Enstitüsü” & “Bozkır”,
Ankara Gazetesi, 22 Mart 1934, s.5.

Yeni Türkiye’de pozitif bilime verilen önemin bir diğer yansıması da güzel sanatlar alanında olmuştur. İslamiyet öncesi dönemde Türkler resim sanatıyla ilgilenmiş olsa da İslamiyet’in kabulüyle birlikte resim sanatı biçim değiştirerek süsleme sanatı halini almıştır.³⁷ Fatih Sultan Mehmet ve Sultan Abdülaziz gibi resim ve heykel sanatına ilgi duyan padişahlar yer almış olsa da güzel sanatların bu dalları Osmanlı dönemi boyunca halk kitlelerine inememişti. Atatürk’ün önderliğinde gerçekleşen devrimler, güzel sanatların gelişmesinin önündeki engelleri kaldırmıştı. Örneğin 3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen Tevhid-i

³⁷ Esin Dal, “Atatürk Döneminde Resim ve Resim Tartışmaları”, *Sanat Tarihi Yıllığı, 12/5* (1983), s. 6.

Tedrisat Kanunu ile resim, heykel, sanat tarihi eğitimleri ve bu eğitimleri veren kuruluşlar yeniden düzenlenerek çağdaş bir yapıya büründürülmüştü. Bu sayede pek çok Türk öğrenci yurtdışına giderek güzel sanatların çeşitli dallarında eğitim almışlardı.³⁸ 1930'lu yıllarda Batı toplumu Türkiye'nin güzel sanatlar alanında kaydettiği ilerleme hakkında bilgi sahibi değildi. Bu amaçla Ankara gazetesinin 1934 yılına ait son nüshalarından birine, İstanbul'daki Güzel Sanatlar Akademisi'nde ortaya konan resim ve heykel çalışmaları konu olmuştur. Akademiye yapılan çalışmalar Ankara ve İstanbul'da resim galerilerinde sergileniyordu. Bu sayede Batı'da uygulanan ve Türk sanatçılarının Cumhuriyetin kurulmasından itibaren ciddi ve metodolojik olarak kendilerini adadıkları resim ve heykel sanatının hızlı ve sürekli gelişimi takip ediliyordu. Haberde, Güzel Sanatlar Akademisi'nin yalnızca resim ve heykel bölümlerinden ibaret olmadığı; mimarlık, süsleme sanatları, seramik gibi diğer bölümleri de ihtiva ettiği ve gelişmekte olan Türkiye'nin gençlerinin bu bölümlere büyük ilgi gösterdiği anlatılmıştır. Haberin devamında, o dönemin önemli ressamlarından biri olan Sabiha Rüştü (Bozcalı) Hanımın akademik deneyimine ve çalışmalarına ilişkin bilgiler yer verilmiştir. Dönemin ünlü Fransız ressamı Paul Signac'ın atölyesinde de eğitim almış olan Sabiha Rüştü Hanım için Signac'ın övgü dolu sözleri de haberde yer almıştır. Signac'a göre Sabiha Rüştü Hanım, son birkaç yıldır kendini sürekli gösteren ve kendini mesleğin zorluğuna adayan bir yetenektir. Hatta Sabiha Rüştü Hanımın sergisi Fransız basınında dahi kendine yer bulmuş ve bu yazıda bazı gazete manşetlerine de değinilmişti. Bir Türk kadın ressamın çalıştığı tuvaler ülkenin çeşitli yerlerinde sergileniyor ve bu ressamın yeteneği Fransa'da dahi konuşuluyordu.³⁹ Bu haber belki de Cumhuriyetin ilanıyla birlikte ülkede yaşanan o muazzam dönüşümün en çarpıcı sonuçlarından biriydi. Türkiye Cumhuriyeti sanata önem veren, bu alanda genç nesillerini değerlendiren ve hatta kadınları ön plana koyan çağdaş bir zihniyete sahip olmuştur.

³⁸ Erol Evcin, "Atatürk'ün Güzel Sanatlara ve Sanatçılara Bakışı", *Atatürk Yolu Dergisi*, 47 (2011), s. 544.

³⁹ "A l'Académie des Beaux-Arts", *Ankara*, 1 Aralık 1934, s. 7

Sonuç

1934-1942 yılları arasında Türk inkılâbının siyasi, iktisadi ve milli davasını yabancı memleketlere yayma amacıyla Fransızca olarak yayınlanan Ankara gazetesi, Türk kültürünün dış dünyaya tanıtılmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Konumuz özelinde, ağırlıklı olarak gazetenin “Kültürel Türkiye” sayfası ele alınmış ve bu sayfadan dikkate değer haberler ve yazılar incelenmiştir. Gazetenin bu sayfasında ilk dikkat çeken öğelerden biri kimi tarihi şahsiyetlerin ön plana çıkarılması olmuştur. Mimar Sinan’ın Türk olup olmadığının tartışıldığı bir dönemde, kendisi ve yaptıklarıyla ilgili detaylı bir yazının çıkması konuyla ilgili polemiklere bir cevap niteliği taşımaktadır. Ayrıca bu yazıyla, Batı’da dile gelen Türklerin dünya medeniyetine katkıda bulunmadıkları fikri bir Batılı profesör olan Franz Miltner’in kalemiyle yanlışlanmıştır. Üstelik Miltner, yazısında kendisiyle benzer fikri savunan bir başka Batılı Profesör Heinrich Glück’ü de referans göstermiştir. Sokullu Mehmet Paşa’nın yaptıklarının ele alındığı yazıda ise onun Don ve Volga nehirlerini birleştiren bir kanal açarak Hazar Denizi’yle Karadeniz’i birleştirmeyi; bu sayede Osmanlı Devleti’yle Orta Asya’daki Türk Dünyası arasında bir kanal açmayı planlamasının anlatılması da bir tesadüf olarak değerlendirilmemelidir. Zira bu proje o dönemlerde dünyanın jeopolitiğini kökünden değiştirebilecek öneme sahipti. Ayrıca kendisi Süveyş Kanal projesine de ilham kaynağı olmuş; bir bakıma medeniyetin gelişmesine katkı sağlamıştı. Bunun yanında Türk Tarih Tezinde, Türklerin Orta Asya’da yüksek bir medeniyet oluşturdukları ancak iklim değişiklikleriyle dünyanın dört bir yanına göç ettikleri, böylece Türklerin binlerce yıl önce barındırdıkları uygarlığı Anadolu’ya taşıdıkları anlatılmaktaydı. Konuya bu açıdan bakıldığında, Sokullu Mehmet Paşa’nın bu projesinin Türk Tarih Tezini destekler bir unsur olarak ortada durduğu düşünülebilir. “Kültürel Türkiye” sayfasında zaman zaman altı çizilen bir başka konunun da Anadolu Eski Türk Medeniyetleri olduğu görülmektedir. Türk Tarih Tezinin desteklediği bu yazılarda, Anadolu’daki eski medeniyetlerin kökeninde Türklerin olduğu, Türklerin Anadolu geçmişinin Osmanlı’dan ibaret olmadığı vurgulanmıştır. Ankara gazetesinde, Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti’nin çıkardığı dört ciltlik Tarih adlı eserden kesitlere yer verilmiştir. Bu sayede, hem Türk tarihinden bazı olaylar aktarılmış hem

de Türkiye’de yeni bir tarih anlayışının oluşturulduğu, Türk tarihinin araştırıldığı ve bunda bilimin ön planda tutulduğu vurgulanmıştır.

Ankara gazetesinin “Kültürel Türkiye” sayfasında tarihi olaylar haricinde, Yeni Türkiye’de yaşanan bazı kültürel değişimlerin de yer aldığı göze çarpmaktadır. Türk Millî Mücadelesini ve Türk İnkılâbını öğretmek ve yaşatmak adına kurulan Türk İnkılâbı Enstitüsü hakkında çıkan yazı dikkate değerdir. Zira Türkiye Cumhuriyeti, sadece inkılâpları gerçekleştirmekle kalmıyor, onları kurumsallaştırarak ebedileştirme yoluna gidiyordu. Yeni Türkiye’nin istikametinin, 1930’lu yıllarda Batı’da güçlenen faşist ülkelerden bütünüyle farklı olduğunu göstermesi açısından ayrıca önemlidir.

Ankara gazetesinin “Kültürel Türkiye” sayfasında dikkat çeken başka bir husus ise Yeni Türkiye’nin güzel sanatlarda kat ettiği aşama olmuştur. Sabiha Rüştü Hanımın örnek verildiği haberde, kendisinin resim alanında gelmiş olduğu noktadan dönemin ünlü Fransız ressamı Paul Signac’ın sitayişle bahsetmesine yer verilerek Türkiye’nin güzel sanatlarda yapmakta olduğu atılım ön plana çıkarılmıştır. Aslında bu tip haberler Türkiye’nin çağdaş medeniyetleri kendine örnek aldığı ve bu yolda hızla ilerlediğinin bir göstergesiydi.

Sonuç olarak Türk kültürünün dış dünyaya anlatılmaya çalışıldığı Ankara gazetesinin “Kültürel Türkiye” sayfasında, yoğunlukla Türk Tarih Tezini destekler haber ve yazıların çıktığını görebilmekteyiz. Ankara gazetesi Türklerin tarihinin Osmanlı’dan çok önceye dayandığını anlatan pek çok yazıya yer vermiştir. Bunun yanında Osmanlı Devleti’ni yıkılmaya götüren nedenlerin anlatıldığı yazılar da yer almıştır. Batı’nın savunduğu Osmanlı Devleti’nin ve Türklerin dünya medeniyetine katkı sağlamadığı fikrini ise Osmanlı tarihine damgasını vuran kimi önemli şahsiyetlerin yaptıklarını anlatan yazılarla cevap vermiştir. Bu anlayış, gazetenin tarihimize nesnel bir yaklaşım gösterdiğini de düşündürmektedir.

Kaynakça

Arşiv Belgeleri

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA)

Sürelî Yayınlar

Ankara

Kitap ve Makaleler

Ahmad, Feroz, *İttihatçılıktan Kemalizme*, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1997.

Altınkaş, Evren, "Cumhuriyetin İlk Yıllarında Aydınlar: Kurucu İdeolojinin Seçkinleri", *ÇTAD*, 7/14 (2011), s. 114-132.

Arıkan, Zeki, "Yirmisekiz Çelebi Mehmed", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 43 (2009), s. 551-552.

Beydilli, Kemal, "Selim III", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 36 (2009), s. 420-425.

Dal, Esin, "Atatürk Döneminde Resim ve Resim Tartışmaları", *Sanat Tarihi Yıllığı*, 12/5 (1983), s. 5-20.

De Gobineau, Arthur, *İnsan Irklarının Eşitsizliği*, çev. Vedat Ahsen Coşar, Dorlion Yayınları, 2022.

Evcin, Erol, "Atatürk'ün Güzel Sanatlara ve Sanatçılara Bakışı", *Atatürk Yolu Dergisi*, 47 (2011), s. 521-544.

Göbel, Arda, *Mehmet Saffet (Arın) Engin'in Modern Türk Siyasal Düşüncesine Katkıları Üzerine Bir İnceleme*, Basılmamış Doktora Tezi, Afyonkarahisar, 2022.

Göyünç, Nejat, "Mimar Sinan'ın Aslı Hakkında", *Tarih ve Toplum*, 4/19 (1985), s. 38-40.

Karta, Nurullah, "Sultan III. Selim Döneminde Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik Durumu ve Alınan Tedbirler", *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (2014), s. 21-50.

Maksudyan, Nazan, *Türkçülüğü Ölçmek: Bilim Kurgusal Antropoloji ve Türk Milliyetçiliğinin Irkçı Çehresi 1925-1939*, Metis Yayınları, İstanbul, 2005.

Necipoglu, Gülrü, "Sinan Çağında Mimarlık Kültürü ve Âdâb: Günümüze Yönelik Yorumlar", *Osmanlı Mimarlık Kültürü*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul, 2016, s. 19-66.

Oral, Mustafa, "Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü", *Atatürk Yolu*, 27-28 (2001), s. 321-333.

Toprak, Zafer, *Darwin'den Dersim'e Cumhuriyet ve Antropoloji*, Doğan Yayıncılık, İstanbul, 2012.

Toprak, Zafer, *Atatürk: Kurucu Felsefenin Evrimi*, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2019.

Toprak, Zafer, *Cumhuriyet ve Antropoloji*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2019.

Toprak, Zafer, “Şevket Aziz Kansu ve Antropolojinin Evrimi”, *Toplumsal Tarih*, 207 (2011), s. 18-29.

Uyar, Hakkı, “Resmî İdeoloji ya da Alternatif Resmî İdeoloji Oluşturmaya Yönelik İki Dergi: Ülkü ve Kadro Mecmualarının Karşılaştırmalı İçerik Analizi”, *Toplum ve Bilim*, 74 (1997), s. 181-192.

Yakit, İsmail, “Mimar Sinan’ın Milliyeti Hakkında Yapılan Tartışmalar”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, 128/252 (2021), s. 93-110.

Yurdakul, Şükran, *Şairler ve Yazarlar Sözlüğü*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1973.

Extended Abstract

By the signing of the Lausanne Peace Treaty, an important step was taken in the recognition of New Türkiye by western states. However, in the new period, a new era had begun to create a contemporary image of Türkiye. In this process, revolutions would be made one after another, and the construction of a new and modern Türkiye would be accelerated. In this new period, efforts to introduce the modern face of the country to the world also intensified. Historically, the perception of Türkiye and Turks in the Western world was extremely negative. In order to overcome this negative perception, promotional campaigns were launched to explain contemporary Türkiye from every aspect. In fact, the Anadolu Agency, which was established on April 6, 1920, in order to introduce the rightful struggle of the Turkish nation to the outside world, formed the basis of this idea. It was considered important to include programs promoting Türkiye in the press, which were the most important communication and promotion tool at that time. The country was taking on a brand new face with the political, cultural, social, administrative and economic revolutions in the social structure. Although the attempts at transition to multi-party life and the events that took place in the country after these attempts caused some hopes to be broken, there was a general belief that these difficulties would be overcome. The Great Depression affected Türkiye in economic, political, foreign policy and even cultural aspects in the 1930s. So much so that, in Europe, which had not yet recovered from the destruction caused by the Great War, the influence of capitalist and democratic ideas began to decline with the economic crisis. Over time, some European states that withdrew into themselves became even more authoritarian; democracy had fallen by the wayside in many parts of Europe. Fascist governments emerged in Germany, Spain and Italy; Balkan countries such as Romania, Albania and Yugoslavia also followed Italy. In this period, when the age of enlightenment in the West paused, states tended to question and reconstruct their own national structures by adopting a race-based understanding of history. While the above mentioned developments were taking place both at home and abroad, some steps were taken in Türkiye. At the third congress of the Republican People's Party in 1931, the principles of statism and revolutionism were added to the existing four principles. In order to make citizens understand the Kemalist revolution, Community Centers were opened in various parts of the country in 1932. The bureaucratic intellectuals of the period also had important duties in explaining the achievements of the Republic to the public. These people were the elite who took part in Turkish modernization and internalized the revolutions, revolutions and six principles. In addition to explaining all these

achievements of Türkiye to the public in educational institutions, journals and magazines, these elites also tried to define the Kemalist ideology. For example, Kadro magazine in 1932 and Ülkü magazine in 1933 tried to define the Kemalist ideology by starting their publications. While the foundations of the New Türkiye were being established through political, economic, social and cultural transformations thanks to the reforms, a Turkish perception dating back centuries was still remembered in the West. This perception is generally based on a belief that characterizes Turks as barbarians; it stood out as one of the important arguments of the West's approach and policies towards the Turks. This simple and prejudiced way of thinking, which even occupied some intellectual circles, was also effective on public opinion. Moreover, under the influence of rising racism ideas in the 19th century, western anthropologists and people interested in this field were trying to give a so-called scientific direction to these ideas. According to this opinion, the Turks belonged to the yellow race and made almost no contribution to the formation of civilization. These prejudiced, misleading and simplistic thoughts bring with them more important claims; although the Anatolian lands where the Turks lived had created many brilliant civilizations, it was claimed that the Turks were a people who had eliminated these civilizations and had no ties with them. It was even claimed that there was an organic connection between the ancient civilizations in Anatolia and the occupying countries in Anatolia during the War of Independence. These thoughts, for example, played a role in creating a policy to almost end the Turkish national presence in Anatolia in the Treaty of Sevres dated August 10, 1920. While Mustafa Kemal Atatürk was leading the establishment of a modern country, he believed that both scientific research and propaganda work to tell the truth were necessary to neutralize these prejudices. Thus, he accelerated his anthropology studies in order to refute the misconceptions that appeared in the West and to show that the slanderous evaluations were wrong.

Therefore, in the 1930s, anthropology became a highly important branch of science in Türkiye. Various scientists, especially Şevket Aziz Kansu and Afet İnan, had carried out academic studies showing that Turks belonged to the white race, not the yellow race. Studies on the origin of Turks and Turkish were carried out by the Turkish Historical Research Society (1931) and the Turkish Language Association (1932), which were established one after the other at that time. Again in 1932, the First Turkish History Congress was held and the perspectives of Turkish and foreign historians on Turkish history were revealed. An attempt was made to shed light on the pre-Ottoman history of the Turks by putting forward the Turkish History Thesis and the Sun-Language Theory. As can be understood from all this, in the 1930s, Türkiye was carrying out revolutions on the one hand, trying to establish interaction between the

reforms and citizens, and on the other hand, trying to put forward scientific theories that would break the West's prejudices about the Turks. The Republic of Türkiye has experienced a great transformation since its establishment, but there were questions about how well this transformation was understood by foreign nations. In such an environment, the Republic of Türkiye felt the need to introduce itself to the outside world. In line with this purpose, it was decided to publish the French Ankara journal in 1934, which would convey the political, economic, social and cultural developments in Türkiye. This study aims to examine how Ankara journal reflects Turkish culture abroad. For this reason, our study focused on the "Cultural Türkiye" page of the journal, where articles about Turkish culture appear. In addition, various documents related to the journal in the Presidential State Archives Republic Archive were also used.

The French journal of Ankara, which was published between 1934 and 1942 with the aim of spreading the political, economic and national cause of the Turkish Revolution to foreign countries, played an important role in introducing Turkish culture to the outside world. Specific to our topic, the "Cultural Türkiye" page of the journal was mainly discussed and notable news and articles from this page were examined. One of the first striking elements on this page of the journal was the highlighting of some historical figures. At a time when it is being discussed whether Mimar Sinan was Turkish or not, the publication of a detailed article about him and his works is an answer to the polemics on the subject. In addition, with this article, the idea expressed in the West that Turks do not contribute to world civilization has been falsified by the pen of a Western professor, Franz Miltner. Moreover, in his article, Miltner also referenced another Western professor, Heinrich Glück, who advocated a similar idea. In the article where the actions of Sokullu Mehmet Pasha are discussed, it is stated that he opened a canal connecting the Don and Volga rivers, thus connecting the Caspian Sea with the Black Sea; In this way, it should not be considered as a coincidence that it is described as planning to open a channel between the Ottoman Empire and the Turkish World in Central Asia. Because this project had the importance of radically changing the geopolitics of the world at that time. He also inspired the Suez Canal project; In a way, it contributed to the development of civilization. In addition, in the Turkish History Thesis, it was explained that the Turks created a high civilization in Central Asia, but migrated to all over the world with climate changes, thus the Turks carried the civilization they had harbored thousands of years ago to Anatolia. When the issue is looked at from this perspective, it can be thought that this project of Sokullu Mehmet Pasha stands as an element that supports the Turkish History Thesis. It is seen that another subject that is underlined from time to time on the "Cultural Türkiye"

page is Anatolian Ancient Turkish Civilizations. In these articles, which support the Turkish History Thesis, it is emphasized that the Turks are at the origin of the ancient civilizations in Anatolia, and that the Anatolian past of the Turks is not limited to the Ottoman Empire. Journal of Ankara included sections from the four-volume work titled History published by the Turkish Historical Research Society. In this way, some events from Turkish history were conveyed and it was emphasized that a new understanding of history was created in Türkiye, Turkish history was researched and science was prioritized in this. It is noteworthy that, in addition to historical events, the "Cultural Türkiye" page of Journal of Ankara also includes some cultural changes experienced in New Türkiye. The article about the Turkish Revolution Institute, which was established to teach and keep alive the Turkish National Struggle and the Turkish Revolution, is noteworthy. Because the Republic of Türkiye was not only carrying out the revolutions, it was also going to perpetuate them by institutionalizing them. It is also important because it shows that the direction of the new Türkiye is completely different from the fascist countries that grew stronger in the West in the 1930s. Another point that attracted attention on the "Cultural Türkiye" page of Journal of Ankara was the progress of New Türkiye in fine arts. In the news, in which Sabiha Rüştü Hanım was given as an example, the progress that Türkiye was making in fine arts was highlighted by the famous French painter of the period, Paul Signac, who spoke highly of the point she had reached in the field of painting. In fact, such news was an indication that Türkiye was taking modern civilizations as an example and was rapidly progressing on this path. In this regard, technological breakthroughs in Türkiye, contemporary city planning and photographs in which citizens participate in social life in the image of a modern society stand out as important tools used by the journal to explain Turkish culture. As a result, we can see that on the "Cultural Türkiye" page of Journal of Ankara, where Turkish culture is tried to be explained to the outside world, there are mostly news and articles supporting the Turkish History Thesis. Journal of Ankara included many articles explaining that the history of the Turks dates back to long before the Ottoman Empire. In addition, there were also articles explaining the reasons that led to the collapse of the Ottoman Empire. He responded to the idea defended by the West that the Ottoman Empire and the Turks did not contribute to world civilization with articles describing the actions of some important figures who left their mark on Ottoman history. This understanding also suggests that the journal takes an objective approach to our history.